

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

заступник ректора ХНАДУ

професор _____ Гладкий І.П.

“ ___ ” _____ 20__ року

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	<u>«Фінансовий менеджмент»</u> (назва навчальної дисципліни згідно навчального плану)
підготовки	<u>магістра</u> (назва освітньо-кваліфікаційного рівня)
галузі знань	<u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр і назва галузі знань)
напряму підготовки	<u>076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»</u> (шифр і назва напряму підготовки)
спеціалізація¹	<u>«Підприємництво»</u> (шифр і назва кваліфікації для бакалавра, спеціалізації - для магістра) (шифр <u>18</u>) (за ОПП чи № навчального плану)

2016 рік

¹ якщо програма використовується для підготовки фахівців декількох напрямів підготовки (спеціалізацій), то перерахувати усі.

Розроблено та внесено: Кафедрою економіки підприємства
(повне найменування кафедри)

Розробники програми: доцент кафедри економіки підприємства, к.е.н., доцент
Деділова Тетяна Вікторівна
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол №1 від “30” серпня 2016 р.
(номер) (та дата протоколу)

Тимч. в/о зав. кафедрою к.е.н, доцент _____ В.К. Бабайлов
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

“Узгоджено”
Декан факультету управління та бізнесу
(повна назва факультету, де читається дисципліна)
професор _____ І.А. Дмитрієв
(вчене звання) (підпис) (ПІБ декана)
“ ” 2016 року
(день) (місяць) (рік)

©Деділова Т.В., 2016 рік
©ХНАДУ, 2016 рік

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та навчального плану підготовки магістра спеціалізації «Підприємництво»

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** вивчення навчальної дисципліни є: формування системи знань з управління фінансами підприємства, операційною та інвестиційною діяльністю, визначення стратегії і тактики фінансового забезпечення суб'єктів господарювання

1.2. **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є: управління грошовими потоками, прибутком, інвестиціями, капіталом підприємства

1.3. **Основними завданнями** вивчення навчальної дисципліни є: формування знань, вмінь та уявлень про теоретичні положення стратегічного управління

1.4. По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати: теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту; систему забезпечення фінансового менеджменту; засади аналізу фінансових звітів підприємства; управління грошовими потоками на підприємстві; визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках; управління інвестиціями на підприємстві; управління фінансовими ризиками підприємства; управління прибутком підприємства; управління активами підприємства; вартість і оптимізацію структури капіталу підприємства; внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування на підприємстві; антикризове фінансове управління на підприємстві;

вміти: застосовувати теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту щодо практичної діяльності підприємства; аналізувати діяльність підприємства за допомогою фінансових звітів; здійснювати облік товарно-матеріальних запасів підприємства; проводити аналіз беззбитковості та здійснювати цільове планування прибутку підприємства; оцінювати вартість цінних паперів підприємства та складати графіки повернення довгострокових кредитів; управляти фінансовими ризиками підприємства.

Міждисциплінарні зв'язки: фінанси, фінанси підприємства, внутрішній економічний механізм підприємства, управління витратами, стратегічне управління підприємницькою діяльністю.

(вказати які дисципліни передують її вивченню, та які подальші дисципліни потребують її вивчення)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів - 4 Кількість годин - 120	<u>Обов'язкова</u> (нормативна, за вибором ВНЗ, за вибором студента)
Семестр викладання дисципліни	<u>9</u> (порядковий номер семестру)
Вид контролю:	<u>Екзамен</u> (залік, екзамен)
Розподіл часу:	
- лекції (годин)	32
- практичні, семінарські (годин)	16
- лабораторні роботи (годин)	-
- самостійна робота студентів (годин)	12
- курсова робота (годин)	30
- курсовий проект (годин)	-
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-
- екзамен	30

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Методологічні основи фінансового менеджменту підприємства

- Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту
- Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту
- Тема 3. Аналіз фінансових звітів підприємства
- Тема 4. Управління грошовими потоками на підприємстві

Розділ 2. Методичні основи фінансового менеджменту підприємства

- Тема 1. Управління прибутком підприємства
- Тема 2. Управління активами підприємства
- Тема 3. Вартість і оптимізація структури капіталу підприємства
- Тема 4. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування на підприємстві
- Тема 5. Антикризове фінансове управління на підприємстві

Розділ 3. Інвестиційні аспекти управління фінансами підприємства

- Тема 1. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках
- Тема 2. Управління інвестиціями на підприємстві
- Тема 3. Управління фінансовими ризиками підприємства

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базова

1. Бабич А.П. Фінансовий менеджмент: конспект лекцій / А.П. Бабич. – Х.: ХНАДУ, 2011.
2. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент: Учеб. курс / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 2001.
3. Деділова Т.В. Фінансовий менеджмент: конспект лекцій / Т.В. Деділова. – Х.: ХНАДУ, 2012.
4. Стоянова Е.С. Финансовый менеджмент: теория и практика: Учебник / Стоянова Е.С., Крылова Т.Б., Балабанов И.Т. – К.: Центр навч. літ., 2004.

(друковані матеріали, які є в бібліотеці)

Допоміжна

1. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / [за заг. ред. В.М. Бороноса]. – Суми: Вид-во СумДУ, 2012. – 539 с.
2. Фінансовий менеджмент. Практикум: навч. посіб. / [Л.Д. Буряк, М.Д. Білик, О.М. Грицино та ін.]; за заг. ред. А. М. Поддєрьогіна. – К. : КНЕУ, 2015. – 335 с.
3. Фінансовий аналіз. Практикум: навч. посіб.» / [М.Д. Білик, О.В. Павловська, Н.М. Притуляк та ін.]; за заг. та наук. ред. д.е.н., проф. М.Д. Білик. – К.: КНЕУ, 2014. – 474 с.
4. Фінансовий менеджмент у схемах і таблицях / [Квач Я.П., Орлов В.М., Толкачова Г.В., Орлова О.В., Петрашевська А.Д.]; за ред. д.е.н., проф. В.М. Орлова. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2012. – 88 с.
5. Кузнецова С. А. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / С.А. Кузнецова. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 122 с.
6. Фінансовий менеджмент: методика розв'язання практичних завдань: навч. посіб. / І.Г. Ганечко, Г.В. Ситник, В.С. Андрієць та ін. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 244 с.

(інші друковані матеріали)

Інформаційні ресурси

1. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 011, N 13-14, N 15-16, N 17, ст. 112. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Господарський кодекс України // [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 18, N 19-20, N 21-22, ст.144. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/господарський%20кодекс%20україни>
3. Закон України «Про господарські товариства» [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, N 49, ст.682 (із останніми змінами, внесеними згідно із Законом N 3610-VI (3610-17) від 07.07.2011, ВВР, 2012, №7, ст.53). – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/закон%20україни%20про%20господарські%20товариства>
4. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, затверджені наказом Міністерства фінансів України [Електронний ресурс] // Міністерство фінансів України. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=293533
5. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, №40, ст. 365 (із останніми змінами, внесеними згідно із Законом N 3614-VI (3614-17) від 07.07.2011).– Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/закон%20україни%20про%20бухгалтерський%20облік%20та%20фінансову%20звітність%20в%20україні>
6. Закон України “Про банки і банківську діяльність” [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР) 2001, №5-6, ст.30 (із останніми змінами, внесеними згідно із Законом №3795-VI (3795-17) від 22.09.2011, ВВР, 2012, №21, ст.197). – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>

7. Закон України «Про обіг векселів в Україні» [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, N 24, ст.128 (із останніми змінами, внесеними згідно із Законом N 3610-VI (3610-17) від 07.07.2011, ВВР, 2012, №7, ст.53). – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2374-14>

8. Деділова Т.В. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Фінансовий менеджмент» для студентів напряму підготовки 7.03050401, 8.03050401 «Економіка підприємства» / Т.В. Деділова, І.І. Токар [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://files.khadi.kharkov.ua/upravlinnya-ta-biznesu/ekonomiki-pidpriemstva/itemlist/category/96-mv-do-prakt-ep.html>

9. Деділова Т.В. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Фінансовий менеджмент» для студентів напряму підготовки 7.03050401, 8.03050401 «Економіка підприємства» / Т.В. Деділова, І.І. Токар [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://files.khadi.kharkov.ua/upravlinnya-ta-biznesu/ekonomiki-pidpriemstva/itemlist/category/97-mv-do-kurs-ep.html>

(адреси сайтів з матеріалами)

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Контроль успішності навчання студентів за темами окремих розділів здійснюється у формі тестування. Підсумковий контроль здійснюється за екзаменаційними білетами.

(перелік засобів контролю успішності навчання студентів, які застосовуються: тести, екзаменаційні білети, тощо)

Розробники програми: доцент кафедри економіки підприємства, к.е.н., доц. Деділова Т.В.

(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Примітки:

1. Програма навчальної дисципліни визначає її місце і значення у процесі формування фахівця, її загальний зміст, знання та уміння, які набуває студент у результаті вивчення дисципліни. Програма навчальної дисципліни містить у собі дані про обсяг дисципліни (у годинах та кредитах), перелік тем та видів занять, дані про підсумковий контроль тощо.

2. Програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2- екземпляр залишається на кафедрі.

Форма в редакції ХНАДУ затверджена наказом ректора за №__ від __.06.2015 р.